

MAJ	
16 T. Janer, Nepomuk	
17 S. Palkal	
18 O. Vnebohod	
19 P. Peter, Cel.	
20 S. Bernardina	
21 N. E. po Velik.	
22 P. Julija, dev.	
23 T. Andrej, Bob.	
24 S. Domagala	
25 O. Gregor, VII.	
26 P. Filip, Nerij	
27 S. Magdalena	
28 V. Binkošti	
29 P. Matkoš	
30 T. Kine, grobov	
31 S. K. Angela M.	

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKEGA LISTA V AMERIKI

Organizacija Slovencev v Ameriki — na pomoč in pomoč — na pomoč in pomoč

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHOREJA V CHICAGO; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKES ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.
(Official Organ of South Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKEGA
LISTA V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

STEV. (NO.) 101.

CHICAGO, ILL., PETEK, 26. MAJA — FRIDAY, MAY 26, 1939

LETNIK (VOL.) XLVIII.

Dalekosežni načrti vlade - Reševalno delo na podmorniku

Eden vladnih članov priporočal, naj bi potom posebne korporacije prevzela vlada celokupni finančni sistem in z njim polagoma tudi vso temeljno industrijsko produkcijo. — Ožigosal sistem bančnih dobičkov.

Washington, D. C. — Kakor je vsako, ki se za gospodarska in finančna vprašanja zanima, lahko v naprej domneval, so velike reforme, ki so se podvzele tekom zadnjih let na pobudo Rooseveltove vladne administracije, le prehodnega značaja. S tem ni rešeno, da bodo odpravljene, marveč, da se bodo izpolnile in še bolj razširile ter zasile v gospodarsko življenje Amerike, dokler ga ne bodo polagoma in stopnjevaje preuredile v duhu potreb in zahtev novega časa. Da ima vladna te dalekosežne načrte v resnici, se je razvidelo iz izjav, ki jih je podal zdaj eden njenih članov, namreč pom. državni tajnik, A. A. Berle, Jr., ko je zadnji tork nastopil pred vladnim ekonomskim odborom, kateri ima nalogo, da z raziskovanji in zasliševanji izsledijo pomanjkljivosti gospodarskega sistema.

Izjave, ki jih je dal Berle, so raznim trdim konservativcem kar sapa zaprle; saj so takega značaja, da bi se bile pred nekaj leti utegnile še smatrati za nekoliko prevarljivo zaroto. Brez oklevanja je mož namreč izrazil nasvet, naj bi vlada vzela v svoje roke ves finančni sistem in temu bi sledili vrst industrije. Privatni finančni sistem, kakoršnega imamo zdaj, je dejal, ne deluje in, ako se ne bodo tekom štiri ali pet let podvzele temeljite izpremembe, bo bil poslovni sistem, ki se utegne pojaviti naravnost eksploziven položaj. Možnost je sicer, je Berle nadaljeval, da bomo omejeno dobo krize na kak način preprečili, toda s tem bo končni obračun le odložen, ni kakor pa ne odpravljen in v prihodnjih desetih letih bo vsakakor moralo priti do odločitve.

Po Berlejevem predlogu naj bi se nemudoma ustanovila vladna finančna korporacija, ki bi financirala razna dela, ki pa bi ne bila vključena v federalni proračun. Skozi te korporacije bi prešla vlada od sedanjih javnih del, ko gradi parke, ceste, javna poslopja, itd., na druga dela, ki se točasno smatrajo kot privatna. S kreditom kakih štirih milijard dolarjev na leto bi polagoma dobivala v svoje roke produktivno mehanizem dežele, da bi tekom let prišla v posest vse temeljne produkcije.

Posebno, kaj malo pohvalno besedo, je imel Berle za banke. Povdaril je, da se danje stališče, da morajo banke delati visoke profite, popolnoma pogrešeno. Banke imamo zato, je dejal, da skrbijo za tekoči denar in je dobičkarški sistem pri njih toliko na mestu, kakor bi bil pri kolektanju davkov. Kakor bi bilo neumestno, da bi dajala vlada davke v zakup najvišjemu ponudniku in mu dovolila da-

ZVEZA ANGLIJE Z RUSIJO

Angleška vlada pristala na medsebojni pakt.

London, Anglija. — Po dolgem oklevanju je angleška vlada to sredo končno sklenila, da pristane na vojaški pakt za medsebojno pomoč s sovjetsko Rusijo. Ko je bila sklenjena ta odločitev, se je min. preds. Chamberlain izrazil v parlamentu, da bodo novi predlogi njegove vlade gotovo v toliko sprejemljivi za rusko vlado, da je upati na doseglo popolnega sporazuma v najkrajšem času. Vendar pa ni pričakovati, da bi prišlo do tega pred koncem drugega tedna.

PRIPRAVE ZA ODHOD IZ ŠPANIJE

Vigo, Španija. — Nemčija in Italija ste ukrenili potrebne, da se bodo njih čete, ki so med vojno pomagale generalu Franku, v kratkem času odstranile iz Španije. Semkaj je prispelo zadnji tork pet nemških ladij, na katere se bodo vkrcali nemški vojak, kakih 6000 po številu, za odhod domov. Enako se trdi, da se tudi italijanske čete pripravljajo za odhod, ki se bo izvršil med 1. in 6. junijem. Vojaštvo obeh držav pa bo pustilo v Španiji večino artilerije in drugega vojnega materiala, za katerega bo moral Franco deloma plačati, deloma pa mu bo poklonjeno. Govori se, da bo Mussolini v kratkem predložil Franku račun za vse svoje stroške med vojno in ta bo šel baje v visoke milijone.

KRALJEVI PAR V FARMARSKIH KRAJIH

Winnipeg, Man. — Kralj Jurij in kraljica Elizabeta sta po pordnevnem bivanju v obliedenih krajih na vzhodu spela to sredo dopoldne z vlakom sem v Winnipeg, ki je glavno mesto farmerskih provinc osrednje Kanade. Med potjo semkaj sta prejela iz Londona poročilo, da je bila kraljeva mati, kraljica Marija, v tork zvečer ranjena v neki avtomobilski koliziji, pri kateri se je njen avto prevrnil, vendar pa trdi poročilo, da njeno stanje ni resno.

ŠIRITE AMER. SLOVENCAR

lati pri njih dobičke, enako se da težko opravičiti, da dovoljujemo bankam visoke dobičke za njih delo pri denarnih transakcijah.

Berlejeva izjava bo seveda zadela v sršenovo gnezdo pri bankirjih, financirjih in industrijalcih, kajti po njegovem načrtu bi vsi njih visoki dobički prešli v last vlade in ljudstva in njih mogočna oblast bi šla po vodi.

DVE SLOV. NOVI MAŠI

4. junija bo ena slovesnost v Clevelandu, druga v Jolietu.

Ameriška Slovenija bo obdarjena te dni z novim duhovniškim naraščanjem, ko bosta kar dva njena sinova prvi pristopila k oltarju. Eden, ki ga bo zadela ta sreča, je Frank Rafael Stražišar iz Clevelanda, drugi pa Francis J. Pappesh iz Jolietu. V mašnika bosta posvečena oba isti dan, namreč prihodnjo nedeljo, in ob istem dnevu bosta oba opravila svojo prvo slovesno daritev nove maše, namreč v nedeljo 4. junija, prvi v cerkvi sv. Vida v Clevelandu, drugi v cerkvi sv. Jožefa v Jolietu. Oba sta člana frančiškanskega reda in sta študirala pri o. frančiškanih v Lemontu. Naselbini Cleveland in Joliet se vneto pripravljata za bližajočo se veliko slavnost. — Obema č. gg. novomašnikoma, kakor tudi njunim družinam, iskrene čestitke v imenu vseh kat. Slovencev v Ameriki.

SMRTNA KOSA

Chicago, Ill. — Na poslednjih daljših boleznih je v bolnici Alexian Bros. preminul v sredo zjutraj rojak Frank Bezovsek, 1804 W. 22nd Pl. Doma je bil od Gornjega Grada na Štajerskem, od koder je prišel v Ameriko pred 28 leti. Tujak zapuščal ženo ter pet sinov in tri hčere. Truplo leži v kapeli pogrebnega zavoda Louis Zefran, od koder se bo vršil pogreb to soboto s sv. mašo ob 10 uri v cerkvi sv. Štefana in od tam na pokopališče sv. Jožefa.

PRIVATNA DARILA MUZEJU

Chicago, Ill. — Darila, ki jih je dobil tukajšnji Field muzej tekom leta 1938 od privatnih oseb, znašajo \$477.223. Tekom omenjenega leta je obiskalo muzej 1.391.580 oseb, kar je za 100.000 več kakor v letu prej.

POGAJANJA ZAČASNO UKINJENA

Harlan, Ky. — Pogajanja med unijo in premogarskimi operatorji v tukajšnjem okraju so se zadnji tork začasno ukinila. Vzroka za to se ne ve, kakor tudi ne, kdaj se zopet podvzamejo razgovori.

KRIŽEM SVETA

Dunaj. — Nazijske oblasti so posegle po nadaljnji cerkveni ustanovi in si jo prisvojile, namreč po misijonski šoli sv. Ruperta v Kreuzburgu blizu Salzburga. Preuredile jo bodo v državni vzgojni zavod. — Toronto, Ont. — Obisk angleškega kralja in kraljice je zapustil v tukajšnjem mestu svoj vtis. Tako je bilo dejetim deklicam, ki so bile rojene zadnji ponedeljek, dano ime Elizabeth, trem dečkom pa George.

London, Anglija. — Blizu mesta Newarka je zadnji ponedeljek treščil na zemljo neki vojaški bombni aeroplan, pri čemer so bili štirje možje ubiti, eden pa ranjen.

LEWIS POVABLJEN K PRIREDITVI ZA KRALJA

Washington, D. C. — Tukajšnje angleško poslanstvo bo priredilo 8. junija za angleškega kralja in kraljico vrtno zabavo, h kateri so povabljeni vse pomembnejše osebnosti v ameriškem javnem življenju. Pri pošiljanju vabil za to afero so se Angleži spomnili celo obeh delavskih voditeljev, Johna Lewisa in Wm. Greena, in tako bosta dva sedela v družbi raznih industrijskih in finančnih magnatov, kakor Forda, Rockefellerja, in drugih, ki so seveda tudi bili povabljeni.

PRISPEVKI ZA POHABLJENE VETERANE

Chicago, Ill. — Pri javnem kolektanju, pri katerem so ženske prodajale po cestah ujetne makove cvete, se je zadnji tork nabrala za podporo pohabljenim vojnim veteranom svota okrog \$80.000.

UPANJE NA REŠITEV

Upanje obstoja, da bo mogoče rešiti večino 59 mornarjev, ki so se ponesrečili s podmornarico.

Portsmouth, N. H. — Potapljači vojne mornarice so bili v sredo celi dan na delu, da rešijo čim največ mornarjev, ki so se dan prej potopili 15 milj daleč od tukaj s ponesrečeno podmornico Squalus. Ob času nesreče je bilo na ladji 59 mož, od katerih so jih do srede večer rešili trinideset.

Do nesreče je prišlo, ko se je pri potapljanju podmornice pokvarila neka zaklopka, na kar je vdrla voda v notranje prostore in je vsled tega padla podmornica na morskodno, 240 čevljev globoko. En del podmornice je bil s tem zalit in so tisti, ki so bili v tistem delu, bržkone podlegli. Za druge pa se trdi, da imajo lahko upanje na rešitev, ker bodo z zalogo kislica, ki ga imajo pri sebi, mogli vztrajati več dni.

Reševanje se je vršilo s pomočjo potapljaške priprave, podobne velikemu zvonu, pod katero so ljudje varni pred vodo.

SKRBI, KI JIH REVEŽI NE POZNAJO

New York, N. Y. — Ena skrb, ki je izrečna lastnina bogatašev, je ta, da bi jih kdo ne umoril, da se polasti njih denarja, in to skrb je neka Mrs. I. M. McHie izrazila celo v svoji oporoki. V tej oporoki, ki se je odprla zadnji tork, je določenih \$25.000 za sodno obrambo proti tistem, ki bi utegnili biti odgovorni za njeno smrt. Obenem je ženska tudi odredila, da se po njeni smrti truplo zdravniško pregleda, če je res umrla naravne smrti. Drugače pa je ženska, ki je imela znatno premoženje in je dosegla starost 72 let, zapustila večino svojega imetja neki ustanovi, ki trenira pse, da vodijo slepce.

Iz Jugoslavije

Dr. A. Korošec, ki je govoril na velikem mladinskem zborovanju v Celju, je povdarjal, da vsi iskreno želijo sporazum s Hrvači. — Huda nesreča rudarske družine. — Smrtna kosa. — Nezgode in nesreče.

"Niti pedi zemlje ne damo nikomur"

Celje, 14. maja. — Danes se je vršil tukaj velik in veličasten shod mladine JRZajemnice, na katerem je imel predsednik jugoslovanskega senata Dr. Anton Korošec govor ter je med drugim dejal približno tudi tole:

"Vsi iskreno želijo in zatrdno pričakujejo, da se bratsko reši vsako vprašanje. Pogovori in razgovori naših prvakov in državljanov pa se morajo motriti z optimizmom. Ni se čuditi, da se pri tako zapletenih in raznovrstnih vprašanjih pojavijo težkoče. In to pomeni, da se težka in zamotana vprašanja pač ne morejo rešiti v nekaj dneh. Toda s splošno dobro voljo, ki je na vseh straneh, se bo doseglo tudi to.

"Kadarkoli je še šlo za vprašanje sreče in obstanka naše države, je naš narod našel svojo pot o pravem času. In tako jo najde tudi sedaj. Jugoslavija je nam vsem brez razlike mila, draga, potrebna in sveta. Velika je, lepa, močna in bogata z zdravjem in junaštvom svojega naroda. V Jugoslaviji je vse naše, nas vseh — pa nikogar drugega. Niti pedi svoje zemlje ne damo nikomur!

"Svetli kraljevi rod Karažorževičev je kri naše krvi. Oni so po srcu in ljubezni naši. V Evropi se položaj izboljšuje, ali kadarkoli bi bila naša država v nevarnosti, naj nas Karažorževiči le pozovejo, pa se odzovemo vsi. Naša vojska je naša braniteljica in miljenka nas vseh. Naši pojmi in nazori so jasni in pošteno do vseh in vsakogar. Mladi kralj, dinastija in država imajo mladino za sabo. To je naš program in mi ga izpovedujemo pred celim svetom", je zaključil dr. Korošec svoj govor.

Z motornim kolesom pod cesto

Zagorje, 2. maja. — Že vrsto let proslavljajo delavci v rudarskih revirjih 1. maj najrajši tako, da pohitijo v naravo. Malokatera družina ostane doma, vse se razbегne, najrajši jo mahnejo v hribe. Rudniški kovač Anton Mulh in njegova žena Marija iz Trbovelj sta se pa v ponedeljek zjutraj odpeljala z motornim kolesom s priklopcem proti Zagorju. Cesta čez hrib je strma in ozka in zahteva največjo pozornost vozačev. Ko je Mulh prispel na vrh klanca in se spustil z vozilom nizdol proti Zagorju, mu je privozi nasproti neki voznik, Mulh se je v naglici umaknil tako nesrečno, da se je motorno kolo s priklopcem prevrnilo pod cesto. Mulhova žena Marija je dobila hude poškodbe na ključnici in živci so ji odpove-

dali, da se ni mogla ganiti, mož pa je dobil poškodbe na glavi. Le otrok, ki sta ga tudi imela s seboj, je ostal nepoškodovan. Bil pa je tako prestrašen, da niti jokati ni mogel.

Nesreča

V Lukavcu pri Slatini je postal žrtev nesrečnega naključja 16 letni svinjski pastir Josip Miglaš. Sedel je na debelom hlodu, ki je ležal na bregu. Fant je najbrže, ko se je igral, premaknil hlod, ki se je začel valiti navzdol. Nesrečnež je padel pred hlod, ki ga je naravnost značkal in je bil fant takoj mrtev.

Smrtna kosa

V Ljubljani je umrla Marija Mern, posestnica in gospodinja v gostilni pri "Panju". — V Čatežu ob Savi je umrla Marija Zevnik, učiteljica v Sv. Vidu ob Planini. — V celjski bolnici je umrla Terezija Stanovšek iz Gabrovnika pri Konjicah stara 35 let.

Nepošten poslovodja

Gostilničar Ivan Kores v Pušcavi ima na Zgornji Kapli trgovino, katero je vodil poslovodja, 25 letni Jože Pirnat iz Sikol. Kores je pred kratkim ugotovil, da mu je Pernat poveril za 17.000 dinarjev raznega blaga. Poslovodja je dejanje priznal.

Zlata kolajna

Iz Ljubljane poročajo, da je bil pred kratkim orožniški narednik Avgust Lah, odlikovan z zlato kolajno za vestno službovanje.

Dr. Korošec boter

Desetemu otroku posestnika Franca Hrena iz Bezuljaka 32. župnija Begunje pri Cerknici, je prevzel boterstvo slovenski voditelj in predsednik senata Dr. Anton Korošec. Nadomestoval ga je Franc Škerl, ugledni posestnik in kolar iz Begunj, ki je otrokov sorodnik, oče otroka je pa bratranec pokojnega profesorja Dr. Josipa Debevena. Odlični boter je naklonil revni družini bogat dar.

Nesreča

Pri lomljenju kamena v kamenolomu je padel kamen na 38 letnega delavca Henrika Schocher iz Tremerja, ki je bil zaposlen pri regulaciji Savinje. Kamen ga je tako poškodoval, da so ga morali odpeljati v celjsko bolnico.

Nezgoda

Težko poškodbo je dobil 27 letni posestnik Alojzij Mule iz Nadleske, občina Stari trg, ko ga je kmečki voz pritisknil ob zid ter mu zmečkal in zlomil roko.

V Harlan okraju, Ky., se med premogarsko unijo in operatorji sicer vodijo pogajanja za sporazum, toda med tem so premogovniki še vedno pod stražo milicarjev, ki jih je poslal tja gov. Chandler. Slika kaže enega teh milicarjev pred nekim rovom.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The first and the oldest Slovene newspaper in America.
Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevo po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Relief in razna javna dela

Javne podpore v raznoterih oblikah in razna javna dela v Združenih državah so tukaj, da stalno ostanejo kot neke ustanove za oskrbo brezposelnih in podpore potrebnih.

Ko pride v popolni obrat Social Security zakon, v katerem področju je zavarovalnina proti brezposelnosti in pa starostna pokojnina, kar bo čez par let, se bo potreba reliefa relativno zmanjšala. Popolnoma potreba reliefa ne bo nikdar izginila, ker v družbi bodo vedno slučajji, ki bodo zahtevali izredne potrebe in oskrbe podpore potrebnih ljudi.

Isto kar se tiče javnih del, kakor so bile ustanove CWA, PWA, in druge slične ustanove, ki so vodile javna dela, kot popraviljanje cest in potov, parkov, itd., bo potreba, da bodo ostale v obratu toliko časa, dokler bo potreba za iste. Ta potreba bo pa obstajala toliko časa, dokler ne bo privatna industrija zaposlila milijone brezposelnih, ki so sedaj odvisni od zaslužkov na javnih delih, ki jih vodijo omenjene vladne ustanove.

Pojavljajo se tudi mnogi, ki zagovarjajo in priporočajo, da bi vlada za stalno obdržala ustanovo CCC (Civilian Conservation Camp), ki sprejema brezposelne mladeniče za razna javna dela kot pogozdovanje, itd. Nekateri celo priporočajo, da naj bi se vse mladeniče, ki bi se želeli prijaviti, sprejelo v CCC za dobo enega leta, drugi priporočajo le za dobo šest mesecev. Mladeničem naj bi se dalo osnovni pouk o vojaškem življenju, o aviatiki in raznem mehanizmu, ki ga uporabljajo vojaki pri obrambah. Na ta način bi dobil vsak mladenič nekoliko osnovnega pouka o vojaški službi, itd. kar bi bilo velike važnosti, za slučaj, da dežela iste kedaj pokliče v vojno službo. Obenem pa bi vlada odvzela iz mestnih vogalov in ulic brezposelne mladeniče, ki se večinoma nimajo kam dati in potem snujejo marsikje načrte za razne zločine, ali pa se vdajajo pijaci, itd. Zagovorniki tega priporočila pravijo, da bi bil to za deželo najbolje naložen kapital.

So še druge ustanove, ki bodo morale ostati v obratu še precej časa, kot ustanova, ki ureja gospodarsko razmerje za farmarje. Tu tudi je treba stalnega reda, ali pa bo vrgla vrtoglava konkurenca farmarje zopet v novo krizo.

V Ameriki se je začela leta 1933. velika socialna revolucija, ki je bila potrebna. Res je, da se je pri preurejanju mnogo napak naredilo in tudi mnogo grešilo, ampak to še ne pokaže vzroka, da takih reformacij ni bilo potreba. Kam bi bila dežela prišla, če bi ne bilo teh socialnih reformacij? Pravi kaos bi bil nastal in bogve, kdo bi vladal danes Ameriki, da ni bilo teh reformacij.

Resnica je tudi, da je nas vse bolelo in še boli, ko je treba plačevati račune za te reformacije. Te reformacije so kajpada takega značaja, da jemljejo tam, kjer je, in dajejo tja, kjer ni. To se dela potom vseh mogočih raznih novih davkov, s katerimi se zbira denar in istega troši nazaj med one, ki so brezposelni ali podpore vredni. Tako gre. Čudežev ne more delati nobena vlada, tako tudi Rooseveltova ne. Ampak uspeh pa ima in marsikaj se je v socialnem oziru med narodom izboljšalo. Ne smemo pozabiti, kadar godrnjamo, ko plačujemo visoke davke, da imamo v deželi le še vedno red in mir, ki bi ga morda drugače, če bi ne bilo teh reformacij, ne imeli in bogzna kdo bi danes vladal v tej deželi in tisti, ki imajo, je vprašanje, če bi se kaj imeli, če bi ne bilo teh reformacij.

Stari časi, ko je v Ameriki vsak delal kar je hotel in kakor je hotel se bodo težko še kedaj vrnili nazaj. Smo pač čisto v drugih razmerah. Ameriški narod, ki je zmes vseh narodov je dospel do neke višine, v kateri ne gre več po starih načinih socialnega življenja. V tej višini ne teče življenje več po tistem redu, kakor je teklo, ko je bilo vse v nekem razvojnem stadiju. Zdaj smo na višini, kjer je treba medsebojno socialno življenje urediti tako, da bomo vsi sodelovali in od tega sodelovanja tudi vsi prejeli vračila na tak način, da bo v okvirju teh vsak imel gotov človeka vreden obstanek. Tu je point vseh reformacij in vseh preuredb v socialnem mehanizmu sedanje dobe.

Lahko je, da pridejo zopet na površje zagovorniki starih konservativnih ekonomskih in socialnih idej in da zavrejo sedanja poizkušanja zdravljenja raznih socialnih bolezni. Ampak stare konservativne ideje se ne bodo obnesle več. Če bi hoteli nasprotniki sedanjih socialnih poskušanj pokazati kake lastne uspehe, bodo morali pokazati nekaj novega, nekaj boljšega, ki bo nudilo milijonom dela in zaslužka in s tem dostojni socialni obstanek. Dobro, ali zakaj niso to že preje pokazali, ko so bili na vlad? Če imajo boljše načrte in bodo v stanu dati narodu kaj boljšega, kar ima sedaj, jih bo narod z odprtimi rokami sprejel. Ako ne, bi pa prišla le samo nova gospodarska in socialna polomija in narod bi jih zavrgel.

Relief in razna javna dela bodo ostala toliko časa potrebna, dokler ne bo privatna industrija toliko oživela, da bo v stanu nuditi vsem, ki hočejo dela in jela, delo in zaslužek. Ako bo privatna industrija kedaj zopet toliko sposobna, je pa seveda drugo vprašanje.

Quarles je zapisal: V trpljenju je človekova rešitev; tisti, ki ne pozna križa v življenju, tudi krone ne bo nikoli dosegel.

Prosperiteta dela prijatelje; nezgode in nesreče jih pa preizkušajo.

Dober nasvet je tudi to: da ne odpreš ničesar, kar ne veš, če boš mogel tudi zapreti in da ne poženeš nobene stvari, kar ne veš, če boš mogel tudi ustaviti.

REDKA SLAVNOST V JOLIETU

Joliet, Ill.

Poleg številnih zgodovinskih dogodkov, ki se letošnje leto vrste v naši naselbini, in o katerih je že bilo poročano javnosti v naših listih, bomo imeli v nedeljo 4. junija zopet nekaj posebnega. Ta dan bo naša fara slavila veličastno slovesnost nove maše, katero bo v naši cerkvi sv. Jožefa daroval naš faran Rev. p. Francis J. Papesch.

Novomašnik je sin znane velike družine Franka in Mary Papesch na 1302 N. Hickory Street. Rojen je bil pred 27 leti v Jolietu in je bil učenec naše slovenske farne šole sv. Jožefa. Ker je bil nadarjen in je imel veselje do učenja, so mu, po dovršitvi domače farne šole blagopokojni Father Plevnik preskrbeli, da je nadaljeval učenje v tukajšnji katoliški višji šoli. Z uspehom je v tej šoli nadaljeval svoje študije in iste tudi z odličnim uspehom dovršil. Po končanih študijah na višji šoli, se je odločil za duhovski stan in tako je pred sedmimi leti vstopil v samostan o. franciškanov, v red sv. Franciška v Lemontu, kjer je dobil redovno ime Francis. — Z vso verno se je lotil bogoslovnih študij, katere je sedaj srečno dovršil. V nedeljo 28. maja bo v kapeli Quigley semenišča v Chicagu prejel sv. mašniško posvečenje. Naslednjo nedeljo dne 4. junija bo pa prvič slovesno daroval Vsemogočnemu daritev sv. maše pri oltarju sv. Jožefa v domači farni cerkvi, kjer je bil krščen in dobival

prve nauke sv. vere.

Vsa fara se marljivo pripravlja, da kolikor mogoče slovesno proslavi ta izredni dogodek, ko bo tretji faran in učenec naše farne šole sv. Jožefa dosegel veliko čas služabnika Gospodovega. — Za vsako farno je največja čast in blagoslov, ko Bog pokliče katerega izmed njenih sinov v svoj vinograd ter mu podeli najvišjo službo, ki je določena tem, katere odbere njegova previdnost za ta vzvišeni stan. Prav nič se torej ne čudimo, ko vidimo kako so srečni starši, bratje in sestre ter sorodniki, ki vidijo enega izmed svojih, stati pri oltarju, ko prvič daruje sv. mašo. Prav tako srečno in veselo se počuti ob takih prilikah vsa fara. Vse lo se bodo gotovo počutili tudi o. franciškanji, kajti zopet bo eden slovenski duhovnik, ki bo v božji službi deloval za slovenski narod, kateremu so oni pripomogli, da je dosegel ta vzvišeni cilj. Najbolj srečni med vsemi, so pa gotovo starši novomašnikov. Oče našega novomašnika, Frank Papesch je doma iz vasi Reber, fara Žužemberk, po domače Gričarjev; mati Mary, rojena Gregorčič, je pa doma iz Celnice, ki je v ravno isti fari, po domače Pazderčeva. V družini je deset še živih otrok. Novomašnik je član društva sv. Cirila in Metoda št. 8, KSKJ. že od svoje mladosti. Splošno je priljubljen in spoštovan zlasti med svojimi tovariši in mladimi farani radi svoje vedno vesele narave. Zato se sedaj vse veseli, da je dosegel ta svoj zaželjeni cilj.

Poročevalec

NAŠ PRAZNIK

Girard, O.

Pozdravljeni naši prijatelji na ameriških Brezjah! — Velik praznik se bliža za ves naš slovenski narod in ta praznik se bo slavil v torek 30. maja. Ta dan bo pohitel naš narod na romarsko pot v Lemont, da se tam pokloni naši dobri nebeški Materi, majniški Kraljici. Ta dan se bo slovesno blagoslovil vogelni kamen novega semenišča, ki bo postavljeno za blagor našega naroda in bo še poznejšim rodovom pričalo, kaj je naš verni slovenski narod doprinesel s svojo požrtvovalnostjo in ljubeznijo do svoje nebeške Matere, ki si je izbrala ta kraj, da nam deli svoje dobrote tudi tokraj Océana, kamor smo prišli v borbi za kruhom. — Zato dragi rojaki, pohitite ta dan vsi na ameriško Brezje, v prijazni Lemont, da se skupaj poklonimo Mariji Pomagaj, za vse dobrote, katerih smo bili na njeno priprošeno deležni in se ji izročimo še nadalje v njeno materinsko varstvo. Pridite, da bomo tako proslavili ta dan kot enega največjih praznikov, ki bo ostal našemu narodu za vedno spominski dan na novo semenišče, ki ga č. o. franciškanji v resnici tako nujno potrebujejo. — Naš Girard bo tudi zastopan na tej slavnosti in vam vsem kličem nasvidenje na ameriških Brezjah v Lemontu, Illinois.

John Dolcic

NAROČNIK IZ PUEBLE PIŠE

Pueblo, Colo.

Kmalu bo minilo leto, kar sem se podal na obisk v staro domovino. Kako sem se tam imel in kako sem obiskoval sorodnike in prijatelje, sem že opisal in ste dragi čitatelji gotovo tudi brali v Amerikanskem Slovence. Med drugimi, kakor sem že poročal v svojih opisovanih, sem tam obiskal tudi želmeljskega g. župnika. On me je naprosil, da bi se ob povrnitvi v Ameriko obrnil na vse želmeljske farane, kakor tudi na druge dobre rojake, če bi hotel kateri izmed njih kaj prispevati za zvon, katerega si želmeljčani tako žele in ga potrebujejo. Prejšnji zvon je namreč požrla svetovna vojna, kot toliko drugih po Slovenskem. Napravil sem po naročilu, oziroma ugodil sem prošnji g. župnika in se po nekaj mesecih podal okoli rojakov zbirati prispevke za omenjeni zvon. Od hiše do hiše sem hodil in skoro bi bil že obupal, pa sem domislil Mrs. Cente, ki je tdi želmeljska faranka. Ko sem ji povedal kako in kaj, mi pravi, naj se le nič preveč ne ustrašim in naj kar lepo naprej prosim rojake, ona pa da mi bo pomagala. Tako sva jaz in Mrs. Centa obiskala vse tukaj poznane želmeljske farane in še druge naše rojake. Skoraj da nisva nobenih vrat zgrešila, pa tudi skoraj nobenih zamaž odprla. Povsod so bili rojaki nasproti nama prijazni in dobri. Mrs. Centa je pa sam skoraj toliko nabrala

koč jaz. Oba skupaj sva nabrala \$69.00. Nabrani denar sem poslal v stari kraj na želmeljskega g. župnika in on mi je že tudi odpisal nazaj, da je denar prejel ter da je dobil za dolarje 3.760 dinarjev. Ob enem se on in vsi želmeljski farani prav iskreno zahvaljujejo vsem darovalcem. Tako le piše g. župnik: Prav lepa hvala vsem! Vi pa farani in rojaki, bodite uverjeni, da ste darovali za dobro stvar in Bog vam povrni stotero. — Župni urad želmelje, p. Ig pri Ljubljani. — Hvala darovateljem tudi od moje strani in od strani Mrs. Centa.

Louis Germ

TO IN ONO

KOČLJIVA ZADEVA Z "GRAPEFRUIT"

Harlan, Ky. — Dočim se je čitalo pred nedavnim časom, da tuje rodci v nekem mestu ne kupujejo sadja, ki ima angleško ime "grapefruit", enostavno zato, ker ne vedo, kako bi vprašali zanj v svojem jeziku, se je pa med tukajšnjimi rudarji pojavil drugi vzrok, zakaj to sadje odklanjajo. Prej ga niti poznali niso in videli so ga prvič zdaj, ko ga je dala vlada pripeljati en tovorni voz iz Floride med drugimi živili za stavkujoče premogarje. In tako se je neki premogar pri razdeljevanju živil izrazil napram vladnemu uradniku: "Nikarte mi dati nikakega grapefruita; moj sosed jih je dobil par zadnjo soboto in njegova žena jih je kuhala v nedeljo celi dopoldan, pa so ostali še vedno trdi".

MUZEJ SO BOMBARDIRALI

V Valoni, Albanija, blizu nabrežja je stal arheološki muzej kralja Zoga. Kakor poroča "Journal des Debats" iz Pariza, je bil ta muzej pri bombardiranju Valone porušen. Muzej je bil last albanske države in je hranil nad tisoč arheoloških najdb, ki jih je izkopala neka francoska misija.

CERKEV NA LADJI

V Sydneyu v Avstraliji so nedavno na parnik "Maratam" natovarili tovor posebne vrste: cerkev z vso notranjo opremo, pa v nedograjenem stanju. Neki bogat Avstralec je namreč izpolnil obljubo, ki jo je naredil pred kakimi 20 leti, ko mu je na Salomonskih otokih umrl sin v službi misijonov. V spomin na to žrtev je njegov oče takrat obljubil, da bo s svojimi stroški sezidal cerkev. Pa se je kmalu nato v borbi za zaslužkom moral izseliti z otokov in se je preselil v Avstralijo, kjer je šele sedaj prišel v take razmere, da je mogel obljubo izpolniti. Dal je graditi cerkev, ki naj bi bila izdelana v Avstraliji, postavljena pa na Salomonskih otokih, nekako tako kakor Salomonov tempelj: da se nobeno kladivo ne bi slišalo, nobeno dleto ali kaj podobnega. Arhitekti so mu napravili načrt, kamnoseki so izklesali

Ves oče. — "Ljubček moj, ti si ves kakor ata. Njegove oči imaš, njegov nos, njegova usta..." "Da, teta, pa njegove hlače tudi!"

Zagovoril ga je. — Gobe zdalo pripoveduje v gostilni o raznih rečeh, ki si jih je seveda vse na lepem izmislil. Naposled je pa nekemu gostu dovolil.

"Zdaj sem že dosti slišal o tem, kar se vam je primerilo in kar ste naredili. Povejte mi še nekaj, česar ne morete in stavil bi, da bom jaz lahko napravil."

"Svojega zapitka ne morem plačati", je odvrnil Gobe zdalo, "in prav veselilo me bo, če boste vi lahko to namestu mene naredili!"

Uporaba pregovorov. — Dama stoji pred ogledalom v garderobi in že zelo dolgo drsa z rdečilom po ustnicah. Druga dama bi jo rada odrinila in začela s istim poslom. Prva se ne da odgnati in zavrne drugo: "Kdor prej pride, prej melje!"

Naivno. — "Samo še dva zoba imeš, dedek." "Vidiš, to je zob časa". "In drugi?"

Nova gospoda. — Kmet: Kakšna pa je ta nova gospoda v gradu?

Kmetica: Ni vredno govoriti, strašno mora biti lakomna. Pomisli, da bi si prihranili pozimi denar za premog in drva, hodijo v tople kraje.

Družinski pogovor. — "Edvard, spet si ponoči govoril v sanjah."

"Nič čudnega. Saj podnevi ne pridem do besede."

Prebrisana. — "Gospa Mančeva, prosim vas, ali bi mi dovolili, da bi svojo ribo ocvrta v vaši masti?"

"Prav rada, zakaj pa ne!" "Zato boste pa vi jutri lahko svoje meso kuhali v mojem kislem zelju."

Izpit na univerzi. — Profesor: "Kakšno mnenje imate vi o tem vprašanju?"

Kandidat: "Isto kakor vi, gospod profesor."

kamene, drugi obrtniki so napravili ostale dele: vsak kos pa so zaznamovali s številkami, da bi se cerkev na pravem kraju mogla zložiti in postaviti. Tako dograjeno cerkev je prevzel parnik "Maratam" in jo vso, do zadnjega kosa, odpeljal na Salomonske otoke. Tovor sta spremljala dva arhitekta, ki bosta vodila sestavljanje cerkve na ristu, kjer bo trajno stala.

Vsak teden en dopis, naj bo geslo vsakega dopisnika "A. S.!"

"TARZAN IN PREPOVEDANO MESTO"

(119)

(Metropolitan Newspaper Service) Napisal: Edgar Rice Burroughs

Največji med temi podvodnimi kornji je bil nekak vodja ostalih in tega je Tarzan napadel s tririgatim kopjem. Ko je ta poginil se je vrgel na drugega in tudi tega ugonobil. Herkul in Lavac sta tudi vsak po enega umorila. "Ta boj jim je vzel nadaljni pogum, da bi še iskali Heleno v vodi."

Kmalu so prišli na skalnat breg. Tu je začel Tarzan: "Brailor je mrtve in Oče Diamantov ukraden; tako mi je nemogoče ga prinesiti nazaj kralju Heratu, kot sem bil obljubil. Toda, da držim besedo, katero sem mu dal, pojdem in se vrnem." Herkul je Tarzana pogledal, nato spregovoril:

"Ta skrinjica skriva v sebi pravega Očeta Diamantov. Pred leti je Chon, bog mesta Thobos, nastopil potovanje po jezeru. Kraljica Atka ga je napadla in potopila njegovo ladjo. Pri tem je Chon utonil, jaz sem bil jeni in ti si me rešil. Potem smo našli potopljeno ladjo in to skrinjico."

Tedad je Tarzan velel: "Nesi skrinjico kralju Heratu. On nam bo morda pomagal. Lavac in jaz bomo medtem časom pa še nadaljevali iskanje." Herkul ni bil nič kaj zadovoljen pustiti svoje prijatelje v tej tako nevarni deželi; toda, na prigovarjanje Tarzanovo, je ubogal in šel proti Thobosu.

POZOR! Pogled na številke poleg naslova in imena. Ako ti je naravnost poletela, obrni jo in pomagaj listu!

“Podkrnoški gospod”

Dolores Wieser: — ROMAN — Poslovenil Janez Pucelj.

“Vem, vi ste velik mož. Toda, če vas ljudje hvalijo, moram biti šestokrat žalostna. Zakaj mislim si, da vam mora biti kaj težko prenašati samega sebe. — Bilo bi vam laže, da se darujete drugim.”

Lenart nato ne ve kaj odgovoriti. Mor-da je ne razume popolnoma. Toda vidi ji v očeh tako pravo dobroto in tako globoko vednost mnogih skrivnosti, da se mu razkadi vsa trma.

V Žrelcu zazvone zvonovi jutranjico. “Zdaj moram iti,” reče Hema in poda bratu roko. “Srečno hodite!”

“Vas ne bi pospremil?” vpraša Lenart. “Ne, ne, — bom kmalu doma.”

Zdaj pritegne Lenart čisto rahlo njeno roko k svojim ustnicam:

“Bodite zdravi . . ., draga sestra!”

Hema mu prikima še enkrat z žarečim obrazom, se tesneje zavije v plašč in odi-de v sonce.

Lenart zre za njo. Čisto mirno gre čez polje v sivem plašču, izpod katerega ji gleda modra obleka.

Gre z jerbaščkom in vrčem čisto tiho in krepko čez ravan, kakor je hodila svoje dni gospa Hema s Krke, ki ji danes pravi-jo svetnica.

Ob lesi, ki se pride skoz njo s travnika na barje, stoji stara Suza. Vreteno ji ple-še na gladko shojenih tleh, sama pa gleda z urnimi, plahimi očmi zdaj na barje, zdaj tja čez na kmetijo. Kadar pride kdo po kolovozu, se potuhne pod leskov grm in popotniku, ki se hoče drzniti na nevarno pot proti Velesam, reče:

“Ne smete čez barje? Ne hodite čez nost, je trhlen. Pojdite rajši tam mimo brestov.”

Vedno okroggleje pleše vreteno in vedno bolj boječe gresta očesci stari Suzi sem in tja. Sonce hoče že zatopiti za gozdove.

Tedajci se zasveti v rjavem trstju. V si-vobeli, težki platneni obleki prihaja Alen-ka po ozki stezi. Gre kakor v sanjah, pla-vajoč, zibajoč se, z žarečimi lici in blišče-čimi se očmi. Suza odpahne leso.

“Brž, brž, Alenka! Koliko sem pretrpe-la strahu! Tako dolgo — Alenčica, tako dolgo!” šepetaje očitaje. Hlastno natakne verigo od vrat.

“Pojdi zdaj brž domov!”

Vendar Alenka se nasloni na steber.

“Ne še, Suza, prosim, prosim, mamka! Saj si tako modra!”

Starka jo pogleda. Srce ji je težko.

“Oče bo vprašal, srčece,” reče v skrbeh.

Alenka je ne sliši.

Tedaj počene starka na kamen. Je boljše tako. Stara pesem ji pride na misel.

“Zakaj so ti lica tako rdeča, tako rdeča, jurjevica?”

“Ah, oče, od divjih jagod, verjemi mi, oče!”

“Zakaj so ti lica tako vroča, tako vro-ča, jurjevica?”

“Ah, oče, od lepega sonca, verjemi mi oče!”

“Zakaj so oči ti . . .”

“Si ga videla, Suza?” vpraša deklica in hipoma poklekne k starici.

Suza prikima:

“Videla sem ga, ko je jahal mimo. Je ja-ko lep, detece.”

“Kakor svetli Beli bog je!” klikne Al-enka pridrušeno.

“Kakor Beli bog,” ponovi za njo stari-ca. “Ampak — jurjevica — kaj pa bo iz tega?” vpraša potem vsa zaskrbljena.

Alenka dvigne vroči obraz.

“Ne vem,” reče in se nasmehne, da starka vztrepetajo zastran tega smehljaja.

“Ne vem ničesar. Vem samo, da sem bolna, kadar ga ni, in da kopnim od sre-če, kadar pride.”

“Alenčica — — —”

Deklica prižme lice dekli ob suho ramo:

“In — Suza — si moreš misliti — on me ima tudi tako rad! Veš, kaj mi je danes rekel?”

“Kaj, detece?” iztisne Suza iz sebe in bi vendar rajši prav ničesar ne vedela.

“Rekel mi je, Suza, da je bil prejšnje čase šestokrat močno žalosten. Močno ža-losten, veš, Suza, tako, kakor si človek sploh misliti ne more. Brala sem mu na očeh. Zdaj pa misli zmeraj samo name in zdaj je močno srečen, ker ga ljubim.”

Stara Suza pogladi deklico po razplete-nih laseh.

“Rada verjamem, gospodarica,” šepne v grozi. “Ampak srčece, on te vendar ne more vzeti za ženo! Ne more! Kaj bi lu-dje rekli? In gospodar. In Janko, ženin! Gospodarica ljuba, ljuba gospodarica, daj se izprositi, ne hodi nikdar več k njemu! Reci mu, naj nikar več ne pride! Povej mu — — —”

Alenka dvigne roko. Oči ji ta trenutek popolnoma počrne:

“Oče! Janko! — Če hočeš, Suza, tako jim povej, da ljubim Podkrnoškega. Saj me lahko potem tepo ali vržejo v Živo Bla-to, toda srca mi ne morejo vzeti!”

“Ampak Alenčica,” beblja starka, “ka-ko si moreš le misliti, da bom kaj poveda-la? Ampak tesno mi je pri srcu, tako tes-no, detece! Ne vem, kaj je, nekaj obla-zuje ponoči hišo. — — — Srčece, ne hodi predaleč od doma — — kako nevarno je vendar barje!”

Alenka nežno ovije roko okrog nebog-ljene starice in jo poljubi na lice. Suza se blaženo smehlja:

“Pojdi zdaj, gospodarica. Ne smeš ho-diti po megli.”

Korakate počasi čez travnik proti dvo-ru. Vsaka prede svoje misli. Pri vodnja-ku ju prestrašijo hlapci, ki stojijo okrog pastirčaka.

“Kaj je?” vpraša Suza.

“Sem pokaži, Halek!” veli veliki hlapec. Rjavi fantina ponosno stegne roko:

“To sem našel, ko sem šel za lisko na barje,” zakliče zvonko in kaže nenavadno veliko podkev.

Suza mu jo hoče vzeti.

“Haha,” se zahiheta, “podkev pomeni srečo.”

Rada bi si vtaknila železo pod predpas-nik, pa gibčni Halek ga ne izpusti.

“To ti mora biti norec, kdor s takim ko-njem jezdari čez barje,” meni konjar Mir-ko in obrača podkev na vse strani. Pri tem meni pomišlja se:

“Če me oko ne vara, jo je krivil podkr-noški kovač. Mu poznam roko.”

“Ti pa že ne boš starosti delal od sa-me prebrisanosti,” mu oponese Suza.

“Konj je konj in kovač je kovač. Kdo ve, koliko časa že leži tamkaj.”

Čez dvorišče zazvigne nenadoma žvižg.

(Dalje prih.)

OTOK GOBAVIH — TRDNJAVA

V zalivu južnoafriškega me-sta Cap leži otok Robben Iland, ki ga je ljudska govori-ca imenovala ‘otok obupanih’, ker so sem prevažali kaznjence in gobavce. Pred nekaj leti je otok imel 2500 prebival-cev, med katerimi je bilo 600 kaznjencev, 500 duševno bol-nih in 1000 gobavcev. L. 1934. se je prebivalstvo mesta Cap pritožilo, da duh bolnikov prihaja s tega otoka prav v me-sto. Nato je oblast vsa poslop-ja na otoku podrla in pomilo-vanja vredne prebivalce pre-selila drugam. Na prazen otok so se takoj naselili ščinkaveci in pomorski ptiči v veliki mno-žini. L. 1937. so se začela tu graditi industrijska podjetja orožarn in tovarn streliva. Se-daj pa nameravajo otok po-polnoma preurediti v utrjeno pomorsko oporišče, nekako ta-

ko kot Singapur, ki naj ‘bi va-rovalo pomorsko pot iz Evro-pe okrog Afrike v Azijo, če bi bil Sueški prekop kdaj nera-ben.

SADJE IN ZNAČAJ

Sadje in zelenjava sta teles-nemu zdravju zelo v prid, to je že stara stvar. Da pa more-ta spreminjati tudi človekov značaj, tega do danes nismo vedeli.

Neki danski učenjak je pre-iskal te učinke sadja in zele-njave. Dieta z navadnim krompirjem je nekega nervoz-nega in neodločnega moža spremenila baje v miren in od-ločen značaj. Beluški naprav-ljajo človeka baje vestnega, korenje turobnega, hruške kre-pijo smisel za logiko. Sladki ananasi pa delajo boječega moža baje celo hrabrega. . .

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

Zanimivi romani

katere je spisal

Karl May

Vas povedajo s svojimi pripovedovanji okrog sveta. — V njegovih romanih srečujete vse razne ljudi. Z romanom potujete skozi črno Afriko, skozi divje kraje Indije, skozi ameriške pokrajine, kjer srečujete življenje Indijancev. Naša Knjigarna ima v prodaji 14 njegovih interesantnih romanov, ki so:

BELA REKA (4 knjige) s slikami 624 strani. Vsebinska: — Dvojnik. — Pred vojnim sodiščem. — Ob Uruguaju. — Črez mejo. Cena 4 knjigam. . . \$1.50

DOLINA SMRTI (4 knjige) s slikami 630 strani. Vsebinska: — Miss Alma. — Derviš. — Spletke in zanke. — Pekel. Cena vsem 4 knjigam. . . \$1.50

IZ BAGDADA V ŠTAMBUL (4 knjige) s slikami 627 strani. Vsebinska: — Smrt Mohamed Emina. — Karavana smrti. — Na begu v Evropo. Družba En Nasr. Cena vsem 4 knjigam. . . \$1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM (4 knjige) s slikami 598 strani. Vsebinska: — Jezero smrti. — Moj roman ob Nilu. — Kako sem v Mekko romal. — Pri Šamarih. — Med jezidi. Cena vsem 4 knjigam. . . \$1.50

PO DEŽELI ŠKIPETARJEV (4 knjige) s slikami 577 strani. Vsebinska: — Brata Aladžija. — Koča v soteski. — Miridit. — Ob Vardarju. Cena vsem 4 knjigam. . . \$1.50

PO DIVJEM KURDISTANU (4 knjige) s slikami 594 strani. Vsebinska: — Ama-dija. — Beg iz ječe. — Krona sveta. — Med dvema ognjema. Cena vsem 4 knjigam. . . \$1.50

SATAN IN IŠKARIJOT (12 knjig) s slikami 1704 strani. Vsebinska: — Izseljenci. — Yuma Šetar. — Na sledu. — Nevarnosti nasproti. — Almaden. — V treh delih sveta. — Izdajalec. — Na lovu. — Spet na div-jem zapadu. — Pueblo. — Rešeni milijoni. — Dediči. Cena vsem 12. knjigam. . . \$3.50

SOBOLJAR IN KOZAK (4 knjige) s slikami 592 strani. Vsebinska: — Kozak številka deset. — Na sledu. — Ob Bajkalskem jezeru. — Domov. Vse 4 knjige. . . \$1.50

SUŽNJI (12 knjig) s slikami 1885 strani. Vsebinska: — V Kairi. — Konji in ljudje v svetu. — V grobnici in po pušča-vi. — Bele sužnje. — V levjem brlogu. — Jezero krokodilov. — Abu Hamsa Mija. — Ob ravniku. — Zadnji lov na sužnje. — Ljubite svoje sovražnike. — Na seribah. — Ugnan. Vseh 12 knjig. . . \$3.50

V CARDILLERAH (4 knjige) s slikami 625 strani. Vse-bina: — Gran Chaco. — Puščavnik. — Lov na Sendadora. — Božja sodba. Vse 4 knjige. . . \$1.50

V GORAH BALKANA (4 knjige) 576 strani s slikami. Vsebinska: — Kovač Šimen. — Zaroka z zaprekami. — V golobnjaku. — Mohamedanski svet-nik. Vse 4 knjige. . . \$1.50

WINNETOU (12 knjig) s 1753 stranmi s slikami. Vsebinska: — Prvikrat na divjem zapadu. — Za življenje. — Nšo-Či, lepa Indijanka. — Prokletstvo zlata. — Za detekti-va. — Med Komanči in Apači. — Na nevarnih potih. — Win-netou roman. — Sans Ear. — Pri Komančih. — Winnetoua smrt. — Winnetoua oporoka. Vseh 12 knjig. . . \$3.50

ZAKLAD V SREBRNEM JEZERU (4 knjige) 624 strani s slika-mi. Vsebinska: — Med drvarji divjega zapada. — Na Butlerjevi farmi. — Dvoboj za življenje. — Potopljeni zakladi. Vse štiri knjige. . . \$1.50

ŽUTI (4 knjige) s slikami 597 strani. Vsebinska: — Boj z medvedom. — Jama draguljev. — Končno. — Rih in njegova poslednja pot. Vse štiri knjige. . . \$1.50

Vsi ti zgoraj navedeni romani se naročajo skupno z vsemi zvezki ali knjigami, ki so navedeni pri zgo-rjujnjih cenah. Za posamezne zvezke, kateregakoli romana je cena 45c. Zato se priporoča, da vsak naroči vse zvezke vsakega romana, ker na ta način pridejo zvezki ceneje, ka-kor pa če bi jih posamezno naročali. Z vsakim naročilom je poslani potrebni znesek. Po C. O. D. knjig ne pošiljamo, raz-ven če naročnik želi, da se mu pristojbina za C. O. D. njemu zaračuna. Naročila naslovite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Rd. Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. D.

Sličice.

Iz “Prosvete” so. Dve sta podobni neki tragediji. A. Va-lentinčič, Sharon, Pa., pripo-veduje nekako: “. . . Z Jako-bom Petrovškom iz Smarja-sva govorila. . . Bil je korajžen. . . Pri Kristofu je bilo včasih do-bro gospodarstvo. . . sin narod-no zaveden, se udeleževal shodov. . . in imel tudi govore. Rekel je, da bo Jaka še dolgo trn v peti klerikalcem”. Saj veste, kaj to pomeni. Ampak. “Zadnje čase se je vdal pija-či, ki ga je spravila v preran grob s tem, da se je v kašči ali žitnici obesil”. Sami sode-te. Nekaj tragedije.

Druga slika. Mary Zabric piše iz Park Hilla, Pa.: “Ivan-ka S. Doma je bila iz Sežane pri Trstu. Bila je vseskozi na-prednega mišljenja”. Saj veste in razumete. “Izrazila se je, da bi šla rada na plesno zaba-vo, katero smo Progresivne Slovenke napravile na 15. aprila. Ali usoda je hotela, da je ravno na 15. aprila za ved-no mirno zaspala. . . Dne 19. aprila na. . . Cemetery. Poko-pana je bila po civilnem obre-du.” Tudi tragedija. Na ples. . . v smrt.

Ali imajo take tragedije le — eno dejanje?

Tretja slika je precej po-dobna neki — komediji. Za-pisano je: “Ampak br. Kerže je dobro vedel, kaj je predla-gal in vedeli so tudi dele-gatje, kajti svobodomiselnja na-čelna izjava je bila sprejeta soglasno”. Sam Molek pa v dolgih kolonah “dokazuje” g. Keržetu, da on baje nič ni ve-del, kaj je predlagal, ker ne razume te šmentane podlage. In vsi delegatje so “vedeli”. Hm? Glavna predlagatelj se pripravata, kaj je ta podlaga, in prav vsi delegatje bi bili vedeli?? Stavim, da noben ni vedel. Saj se poznamo in ve-mo, kako se take robe “spre-jemajo”. Roke kvišku še za lastno smrt. Komedija.

Se ponavlja. Se non e vero. . . Bilo je, ko se je pojavil Dar-win. Vse je bilo v darvinizmu. Nobenega Boga, vse je le — materija. Goethe je tedaj ma-terialistom zabrusil: “Der Ma-terialist weiss sonst nichts, als Gott zu laestern und den Dreck zu preisen”. Bilo je v tisti evolucionarni in materia-listični zarji, da sta se srečala na izpredhodu župnik in grof. Grof je spadal med “prosvitel-ne” že prej, zdaj je bil ves v darvinizmu in materializmu. Na župnika je gledal pomilo-valno, in dasi uljudno — no-blesse oblige — se je igral z njim kakor mačka z miško. Župničič se je komaj upal di-

hati. Seve, tak nazadnjak pred takim grofovskim naprednja-kom. “Človek je le kup gno-ja”, se je vнемal grof. “vse drugo je kikenkoken”. Župnik je čutil udarec, da je vsa nje-gova fajmoštrija z Bogom in dušo in večnostjo le firlefanc v grofovih očeh. Bil pa je po-nižnega in mirnega značaja in je pustil grofu besedo, da se je izpraznil. Končno se poslo-vita, saj je bilo že temno. Mir-no in uljudno pravi župnik: “Lahko noč, gospod kupec dreka”. Sakramiš, je grof po-skočil. Kar sapo mu je vzelo. Še palico je dvignil. “e. . . o. . . kako se morete tako pre-drzniti, ali ne vidite, kdo sto-ji pred vami?” Ponižno in mirno odgovori župnik: “Go-spod grof, zatrdjevali ste, da je človek le kup gnoja. . . in tako le sem vas imenoval”. Brez vsake nadaljne besede, je šel župnik na eno, grof pa na drugo stran.

Se ponavlja. Ne morejo do-sti dopovedati, da je prišel človek le od opic, da je le opi-ca-človek, in opica in vse je prišlo le iz neke megle brez vsakega Stvarnika, da so si ti opica-ljudje razvili le malo bolj možgane, in vse to, pravijo in trdijo, da razumejo prav do zadnje pičice, in trdi-jo, da drugi ničesar ne razu-mejo, da je človek le opica na dveh nogah, ampak če jih imenuješ — opice, opice — člove-ke ali opičarje, kar je v slo-venščini vrlo pravilno, pa je ogenj v strehi, da skakajo ka-kor kaki jesihariji. Ali naj bi bili morda le drugi kaki — opičarji, sami pa naj bi bili pravi aristokrati, grofje??

V bistvu hočejo biti, v po-sledicah pa so hudi. Lahko noč. . .

Širite in priporočajte list ‘Amerikanski Slovenec’!

GUZAJ

je tiskan v knjigi in tisti, ki so popraševali po tej knjigi, jo zdaj lahko dobijo.

Povest “Guzaj” je znana iz objave v “Amer. Slovincu”. Knjiga stane s poštnino. . . 60 centov. Naroča se od:

KNJIGARNA AMERIKANSKI SLOVENECE
1849 West Cermak Rd.
Chicago, Ill.

ROJAKI SLOVENC!

Kadar želite okrasiti grobove svojih dragih, ne pozabite, da imate na razpolago lasnega rojaka.

Postavljam in izdelujem vse vrste nagrobne spomenike v vseh nasel-binah države Illinois. Cene zmerne, delo jamčeno, postržba solidna. Se priporočam!

Kadarkoli nameravate kupiti na-grobni spominski kamen, pišite na podpisane za vsa pojasnila in za cene. V Vašo korist bo.

Joseph Slapničar
SLOVENSKI KAMNOSEK
527 North Chicago Street,
JOLIET, ILL.
Telefon 2-4787

Učbenik Angleškega jezika

Vsebuje SLOVNIČO in kratek SLOVAR.

Zelo praktična knjiga. Žepne oblike.

Naročila s potrebnim zneskom je poslati na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road,

TA NOVI SLOVAR

ima posebno poglavje o ameriški an-gleščini. Slovar je priredil in sestavlil znani profesor J. Mulaček, ki je bival več let v Ameriki. — Knjiga ima 295 strani.

CENA: Trdovezan v platno. . . \$1.50

Broširan mehko. . . \$1.25

Naročila s potrebnim zneskom je poslati na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

Sveto pismo - novi zakon

Vsebuje Sv. Evangelije in Dejanja Apostolov. Knjigo je priredil in sesta-vil č. g. Jožef Zidanšek, duhovnik lavantinske škofije. Vsebuje 541 strani in je primerne žepne oblike.

STANE S POŠTNINO \$1.00 Naroča se na naslovu:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Rd. Chicago, Illinois